

Спецыяліст па турызме з міждысцыплінарнымі ведамі

Новая спецыяльнасць «Геатэхналогіі турызму і экскурсійная дзейнасць» з'явіцца ў наступным вучэбным годзе на факультэце географіі і геаінфарматыкі БДУ.

Яе адкрыццё абумоўлена патрэбай айчынных арганізацый у супрацоўніках з веданнем сучаснага турызму ва ўмовах глабалізацыі, інфарматызацыі і лічбавізацыі. Падрыхтоўка па новым напрамку арыентавана на міждысцыплінарнасць і інавацыйныя дысцыпліны, такія, напрыклад, як «Лічбавыя тэхналогіі ў турызме», «ГІС-аналіз і мадэляванне ў турызме», «Маркетынг у турызме», «Анлайн-рэсурсы ў турызме», «Асновы web-праектавання і web-аналітыкі», «Мадэлі даных у сістэме кіравання базами даных у турызме» і іншыя.

Новая спецыяльнасць мае дзве адметныя і канкурэнтныя пазіцыі ў параўнанні з адкрытымі ў беларускіх ВНУ раней. Акрамя класічных географічных дысцыплін, студэнты атрымаюць комплексныя веды ў галіне геатэхналогіі і ГІС-тэхналогіі, якія ўключаюць web-праграмаванне і праектаванне, галіновыя геаінфармацыйныя сістэмы, прагнознаю аналітыку і рэкламу ў турысцкай галіне, эканоміку турызму і іншае.

Акрамя таго, БДУ з'яўляецца адзінай установай у краіне, якая мае паўвекавы вопыт падрыхтоўкі кадраў для турысцкай індустрыі на ўсіх узроўнях адукацыі: ад вышэйшай да перападрыхтоўкі. Упершыню ў нашай краіне падрыхтоўка спецыялістаў у галіне турызму была адкрыта ў БДУ ў 1972-м. З гэтага года і да цяперашняга часу факультэт географіі і геаінфарматыкі выпускае спецыялістаў па спецыялізацыі «Географія турызму і экскурсійны менеджмент».

Набор на спецыяльнасць «Геатэхналогіі турызму і экскурсійная дзейнасць» пройдзе на першую ступень вышэйшай адукацыі на бюджэтную і платную формы навучання. Выпускнікам будзе прысвойвацца кваліфікацыя «Географ. Спецыяліст па турысцка-экскурсійнай дзейнасці». Месцам работы для выпускнікоў стане Міністэрства спорту і турызму Беларусі, турыстычныя кампаніі, якія спецыялізуецца на распрацоўцы экскурсійных, уязных тураў, экспарце турысцкіх паслуг, а таксама ўстановы адукацыі па падрыхтоўцы кадраў для турыстычнай галіны.

Сёння на факультэце географіі і геаінфарматыкі на I ступені вышэйшай адукацыі вядзецца падрыхтоўка па шасці спецыяльнасцях. Навучанне праходзіць больш за 600 студэнтаў. На II ступені магістранты асвойваюць адукацыйныя праграмы па чатырох спецыяльнасцях.

Надзея НІКАЛАЕВА.

«Спорт-тайм»: наш фармат

ЖАНОЧЫЯ ПОСПЕХІ БЕЛАРУСКАГА СПОРТУ

У традыцыйным аглядзе «Звезды» расказваем важныя падзеі мінулага тыдня

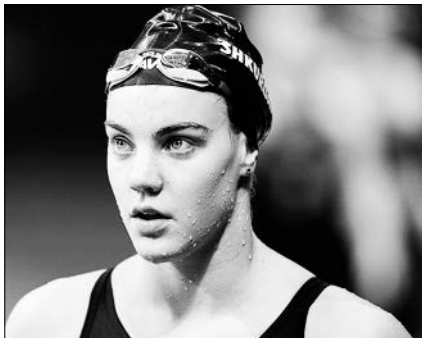
ГЕРАІНІ ТЫДНЯ. Жаночая зборная Беларусі заваявала «серабро» ў эстафеце на этапе Кубка свету па біятлоне ў Эстэрсундзе. Ірына Лешчанка, Дзінара Алімбаева, Алена Кручынкіна і Ганна Сола адсталі ад пераможцаў на 57,9 секунды. На першым месцы размясціліся прадстаўніцы Францыі.

На гэтым жа этапе Кубка свету беларуская біятланістка Ганна Сола заняла трэцяе месца ў спрынце. Яна завяршыла гонку на 7,5 кіламетра з двума агнявымі рубяжамі, не закрыўшы дзве мішэні і саступіўшы найлепшаму часу дня 14,4 секунды. Дзінара Алімбаева прыехала да фінішу чацвёртай, адстаўшы ад лідара на 20,6 секунды.

ПОСПЕХ ТЫДНЯ. Беларуская фрыстайлістка Ганна Гуськова выйграла «бронзу» этапу Кубка свету па лыжнай акрабятцы, які праходзіць у Рука (Фінляндыя). Адзнака алімпійскай чэмпіёнкі — 94,60 бала. Апярэдзіць яе змоглі толькі кітаянкі Ксю Ментаа (99,49 бала) і Кун Фанью (95,52 бала).

Астатнія беларускі выступілі наступным чынам: Ганна Дзяруга заняла 20-е месца, а Анастасія Андріянава, якая напярэдадні стала дзевятай, гэтым разам спынілася на 30-й пазіцыі ў вэліковым пракаоле.

РЭКОРДЫ ТЫДНЯ. Настасся Шкурдай падчас спаборніцтваў ISL на кароткай вадзе аднавіла два рэкорды Беларусі. Спартсменка ўстанавіла нацыянальны рэкорд на дыстанцыі 50 метраў на спіне. На гэтай

дыстанцыі яна паказала вынік 26,05 секунды, фінішаваўшы другой у сваім заплыве. Настасся таксама перапісала найлепшае нацыянальнае дасягненне на дыстанцыі 200 метраў на спіне. Тут яна паказала вынік у 2 хвіліны 01,51 секунды і прыплыла да фінішу другая.

ISL (International Swimming League) — першы рэгулярны клубны турнір па плаванні, створаны спецыяльна для вядучых атлетаў з усяго свету.

ТУРНІР ТЫДНЯ. Беларускія танцоры Мікіта Буэль і Марыя Майсеева выйгралі «бронзу» маладзёжнага чэмпіянату Еўропы. Турнір праходзіў у сталічным Палацы спорту па праграме 10 еўрапейскіх і лацінаамерыканскіх танцаў. Першае і другое месцы занялі прадстаўнікі Расіі і Іспані адпаведна.

За ўзнагароды турніру спрачаліся танцавальныя пары амаль з двух дзясяткаў краін. Традыцыйна спаборніцтва ў камбінацыі стандартнай і лацінаамерыканскай праграм лічацца аднымі з самых складаных сярод дысцыплін танцавальнага спорту. Акрамя кантынентальнага форуму, у праграме спаборніцтваў прайшоў турнір Alliance Trophy — 2021. Спартсмены ўсіх узростаў спрачаліся за перамогу ў класавых і адкрытых катэгорыях у розных спаборніцкіх дысцыплінах.

ЦЫТАТА ТЫДНЯ. «Мы вельмі засмучаныя з гэтай нагоды. Але што здарылася,

тое здарылася. Трэба ісці далей. Для нас тое, што адбылося, было поўнай нечаканасцю. Каманда пачала падрыхтоўку да ралі «Дакар» адразу ж пасля выступлення на «Шаўковым шляху», трымала пастаянную сувязь з арганізатарамі гонкі — кампаніяй A.S.O., яе прадстаўнікамі па сувязях з грамадскасцю. Абодва бакі ведалі сітуацыю вакол нашай краіны, Мінскага аўтамабільнага завода. Але ніхто не мог выказаць здагадку, што практычна ў момант загрузкі аўтамабіляў на паром, на якім усе ўдзельнікі гонкі прыбываюць у Саудаўскую Аравію, адбудзецца такое. Арганізатары звярнуліся ў мытную службу Францыі, на што атрымалі неадкладны адказ, што наша тэхніка не можа быць дапушчана ў порт. У выпадку заезду ў порт яна можа быць арыштаваная, а калі арганізатары возьмуць на сябе адказнасць і пагрузыць тэхніку на паром, ён не выйдзе з порта», — расказаў **Сяргей ВЯЗОВІЧ, начальнік экіпажа «МАЗ-СПОРТаўта»**, на прэс-канферэнцыі, прысвечанай недапушчэнню беларускай каманды да ўдзелу у ралі-рэйдзе «Дакар». Арганізатары гонкі, французская кампанія A.S.O., заявілі, што экіпажы недапушчаныя да старту з-за санкцый.

КАМАНДА ТЫДНЯ. Дэфлімпійская зборная Беларусі па міні-футболе прабілася ў фінальную стадыю чэмпіянату Еўропы. У заключным паядынку кваліфікацыйнай групы F са зборнай Даніі беларусам патрэбна была толькі перамога. І яны дабіліся яе, выйграўшы з вынікам 2:1. Галы ў складзе беларускай дружны забілі Аляксандр Акенчыц і Сяргей Галушка. Падчас турніру беларусы таксама перамаглі гаспадароў спаборніцтваў — грэкаў — з лікам 9:2, але ўступілі расіянам — 0:4 і ў выніку занялі другое месца. Выніковае становішча: Расія — 9 ачкоў, Беларусь — 6, Данія — 3, Грэцыя — 0.

Фінальны турнір 6-га Дэфлімпійскага чэмпіянату Еўропы па міні-футболе пройдзе з 13 да 22 кастрычніка 2022 года ў італьянскім Мантэсільвана.

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота з адкрытых крыніц.

Тэхналогіі

ГАЛОЎНАЕ — СПАРТЫЎНАЕ ДАЎГАЛЕЦЦЕ

Як інавацыі працуюць на карысць атлетаў

«Сёння спорт вышэйшых дасягненняў — гэта не проста спаборніцтва чалавечых рэсурсаў, але і спаборніцтва медыцынскіх навуковых тэхналогій і тэхналогій кожнай дзяржавы», — такое меркаванне выказала Ірына МАЛЁВАНЯ, дырэктар Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру спорту на прэс-канферэнцыі, прысвечанай інавацыям у спорце.

Беларусь заўжды славілася як спартыўная дзяржава. Каля 25 працэнтаў насельніцтва займаецца фізічнай культураю і спортам. Штогод беларускія спартсмены заваёваюць на міжнароднай арэне больш за паўтысячы медалёў. Гэта дазваляе нашай краіне ўваходзіць у дзясятку лідараў па спартыўных выніках і ўзнагародах. Таму інавацыі для айчынага спорту маюць вялікае значэнне.

У Беларусі флагманам навукова-медыцынскага суправаджэння спорту вышэйшых дасягненняў з'яўляецца менавіта РНПЦ спорту. Некаторыя напрамкі сканцэнтраваныя ў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і Беларускім дзяржаўным універсітэце фізічнай культуры. Пад назіраннем спецыялістаў РНПЦ спорту знаходзіцца больш за 36 тысяч спартсменаў вышэйшай кваліфікацыі. У цэнтры працуюць 14 медыцынскіх аддзяленняў, шэсць навуковых лабараторый. Штодзённа каля тысячы спартсменаў звяртаецца ў цэнтр па розных віды дапамогі. Дырэктар цэнтру расказала аб прыярытэтных напрамках дзейнасці ўстановы. Галоўны з іх — адсочванне стану спартсмена падчас яго падрыхтоўкі. «У нас распрацаваны ўласныя аўтарскія метадыкі нагружачага тэсціравання. І яны апрабаваныя ў некаторых еўрапейскіх краінах, у тым ліку і ў зімовых відах

спорту, гэта актуальна напярэдадні Алімпійскіх гульняў у Пекіне. Шэраг трэнераў з еўрапейскіх краін вызначыў прыярытэтнымі менавіта нашыя метадыкі».

У цэнтры аддаецца вялікая ўвага прафілактыцы траўматызму. На гэтай працу лабараторыя траўматызму, у якой з дапамогай сучаснага абсталявання вызначаецца стан мышачнага апарату з мэтай дыягностыкі паталагічнай асіметрыі мышцаў, якая ўзнікае ў спартсменаў высокага ўзросту — для таго, каб своечасова яе адкарэктаваць і не дапусціць траўмаў і пераломыў.

«Мы выкарыстоўваем аптыка-тапаграфічны метады, які сканіруе не проста апорна-рухальны апарат, але і розныя варыянты асіметрыі, адхіленні і праводзіць поўную дыягностыку стану апоры, ступні. У нашым цэнтры працуе 3D-прынтар, які тут жа вырабляе карэкцыйныя прыстасаванні і спецыяльныя вусцілкі 1-2 мм таўшчынёй. Яны

могуць насіцца ў любым абутку і ў любую пару года».

Праводзяць у РНПЦ спорту і індывідуальны падбор спартыўнага харчавання з улікам узросту, інтэнсіўнасці абмену рэчываў, траўмаў, полу. Распрацавана праграма забеспячэнне і рыхтоўка мабільны дадатак для таго, каб спартсмен на любым этапе гадавога цыкла падрыхтоўкі мог скарэктаваць свой рацыён. Цэнтр валодае ўнікальным абсталяваннем і метадыкамі па аднаўленчых і рэабілітацыйных працэдурах з улікам віду спорту і характару траўмы.

Калі РНПЦ засяроджаны на спорце вышэйшых дасягненняў, то ў Беларускім дзяржаўным універсітэце фізічнай культуры распрацоўваюць тэхналогіі для спартыўнага рэзерву. Як расказала **Таццяна МАРАЗЕВІЧ-ШЫЛЮК, прарэктар па навуковай рабоце**, гэтым займаецца аддзел інавацыйных спартыўных тэхналогій. Спецыялістамі

аддзела і студэнтамі ўніверсітэта распрацавана спецыяльнае абсталяванне для тэсціравання спартсменаў у «палявых» умовах падчас трэніровак. Ва ўніверсітэце працуе лабараторыя функцыянальнай дыягностыкі і рэабілітацыйных тэхналогій. Асноўны напрамак яе дзейнасці — маніторынг адаптацыі фізіялагічных сістэм арганізма спартсменаў да розных нагрузак, а таксама псіхалагічнае суправаджэнне трэніровачнага і спаборніцкага працэсаў. Пад кіраўніцтвам загадчыка лабараторыі Дзмітрыя Зубоўскага распрацаваны спецыяльныя медыцынскі прыбор аўдыявізуальнай стумуляцыі. Вучоны расказаў, што гэты прыбор дазваляе, стымулюючы сэнсорыку, развіваць рухальныя здольнасці дзяцей з абмежаванымі магчымасцямі. Такім чынам, у БДУФК робіцца яшчэ адзін крок у развіцці параалімпійскага спорту.

Валерыя СЦЯЦКО.